

คำกล่าวแถลงผลการดำเนินงานของรัฐบาล รอบ ๒ ปี (ด้านสังคม)

พลเรือเอก ณรงค์ พิพัฒนาศัย รองนายกรัฐมนตรี

กล่าวนำ

กราบเรียนท่านนายกรัฐมนตรี ท่านรองนายก และสวัสดีพี่น้องประชาชนผ่านทางสื่อมวลชนทุกท่าน ตลอดระยะเวลา ๒ ปี ที่รัฐบาลภายใต้การนำของท่านนายกรัฐมนตรี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ได้ให้ความสำคัญกับการเร่งแก้ไขปัญหาทางสังคมที่สะสมมาเป็นระยะเวลายาวนานในช่วงปีแรกของการบริหารราชการแผ่นดิน ซึ่งส่งผลทำให้ปัญหาต่าง ๆ ในสังคมไทยได้ทุเลาเบาบางลงไปเป็นลำดับ ส่วนในปีที่สองรัฐบาลมุ่งเน้นการดำเนินงานเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนควบคู่ไปกับการวางรากฐานทางสังคมให้มีความเข้มแข็งและมั่นคง โดยมีทิศทางการพัฒนาที่ชัดเจนตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี เพื่อมุ่งสู่การบรรลุวิสัยทัศน์ประเทศที่ได้กำหนดไว้

ท่านนายกรัฐมนตรีได้กรุณาให้ความไว้วางใจและมอบหมายให้ผมรับผิดชอบงานด้านสังคมโดยการกำกับการบริหารราชการแผ่นดินใน ๒ กระทรวงหลัก ได้แก่ กระทรวงสาธารณสุข และกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และ ๑ ส่วนราชการที่สำคัญ คือ สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค รวมทั้งได้กรุณา มอบหมายให้ผมรับผิดชอบงานการขับเคลื่อนเชิงนโยบายของคณะกรรมการระดับชาติ ด้านสังคม ๑๗ คณะ ตลอดจนรับผิดชอบงานการขับเคลื่อนและปฏิรูปด้านระบบสาธารณสุข ซึ่งนับว่าเป็นงานสำคัญและมีเป้าหมายหลักเพื่อลดความเหลื่อมล้ำในสังคม และยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนโดยตรง

กล่าวเนื้อหาหลัก

การแก้ไขปัญหาและการพัฒนาด้านสังคมของรัฐบาล ตลอดช่วงระยะเวลา ๒ ปี ที่ผ่านมา มีความก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็ว และมีผลงานเป็นที่ปรากฏชัดและเป็นรูปธรรมหลายเรื่อง โดยจะขอกล่าวสรุปภาพรวมผลงานแบ่งตามนโยบายสำคัญ ๒ ประการ ดังนี้

ผลการดำเนินงานตามนโยบายการยกระดับคุณภาพและเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงระบบบริการสุขภาพ รัฐบาลได้พัฒนาและวางระบบการดูแลสุขภาพของประชาชนให้มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น

- โดยได้จัดให้มีแพทย์ ทันตแพทย์ พยาบาล เภสัชกร นักวิชาการสาธารณสุข นักกายภาพบำบัด และแพทย์แผนไทย ในระดับตำบล เรียกว่า **“ทีมหมอครอบครัว”** ซึ่งทีมหมอครอบครัว ๑ ทีม จะรับผิดชอบดูแลประชาชน ๑๐,๐๐๐ คน รวมทั้งได้ยกระดับศูนย์สุขภาพชุมชนและโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลเป็น **“คลินิกหมอครอบครัว (Primary Care Cluster : PCC)”** เพื่อให้บริการประชาชนทุกกลุ่มวัยตั้งแต่การดูแลสุขภาพขั้นพื้นฐาน ป้องกันและรักษาโรค ฟื้นฟูสมรรถภาพ และคุ้มครองผู้บริโภค ซึ่งทีมหมอครอบครัวที่ได้จัดตั้งขึ้นนี้ จะทำงานทั้งในที่คลินิกหมอครอบครัว ออกเยี่ยมประชาชนตามบ้าน และให้คำปรึกษาปัญหาด้านสุขภาพผ่านทางโทรศัพท์ และโซเชียลมีเดียต่าง ๆ ตลอดเวลา และในอนาคตรัฐบาลจะพัฒนาระบบนี้ให้มีความครอบคลุมประชาชนมากขึ้น เพิ่มช่องทางให้ประชาชนเข้าถึงระบบบริการสุขภาพได้โดยสะดวกมากยิ่งขึ้น และพัฒนาบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญสูงขึ้นต่อไป

- ได้พัฒนาระบบการรักษาพยาบาลเจ็บป่วยฉุกเฉินใช้สิทธิได้ทุกโรงพยาบาลตามนโยบาย **“เจ็บป่วยฉุกเฉิน รักษาทุกที่ ดีทุกสิทธิ”** ซึ่งทำให้ประชาชนที่เจ็บป่วยฉุกเฉินถึงมือแพทย์ได้อย่างรวดเร็ว ทุกโรงพยาบาลมีความพร้อมในระบบการสำรองเตียง และประชาชนไม่ต้องจ่ายเงิน โดยไม่ได้จำกัดเฉพาะการเข้ารับบริการในโรงพยาบาลของรัฐอีกต่อไป โดยในปัจจุบันมีโรงพยาบาลเอกชนเข้าร่วมแล้วประมาณร้อยละ ๗๐ ส่วนระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉินได้พัฒนาให้มีความรวดเร็วในการให้บริการเพิ่มมากขึ้นด้วยการเพิ่มช่องทางการติดต่อ ๑๖๖๙ ซึ่งเป็นความร่วมมือกันตามกลไกประชารัฐที่มีส่วนร่วมทั้งโรงพยาบาลรัฐ โรงพยาบาลเอกชน กองทุน ศุนย์ ๑๖๖๙ จังหวัด และภาคประชาชน

- สำหรับการขยายการบริการแพทย์แผนไทยและการใช้สมุนไพรทดแทนยาแผนปัจจุบันในสถานพยาบาล นั้น รัฐบาลให้ความสำคัญกับการสร้างนวัตกรรมยาโดยภูมิปัญญาของคนไทยที่คิดค้นสูตรยาใหม่ในการรักษาโรคและลดการนำเข้าตัวยามาจากต่างประเทศ รวมทั้งส่งเสริมการส่งออกสมุนไพรไทยสู่ตลาดโลก รองรับแนวคิด

การพัฒนาสู่การเป็น Innovation Thailand 4.0 ซึ่งดำเนินการควบคู่ไปกับการส่งเสริมการใช้ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยที่โดดเด่นและเป็นที่ยอมรับทางการแพทย์มาดูแลผู้ป่วยแบบผสมผสานกับการแพทย์แผนปัจจุบันเพื่อเพิ่มทางเลือกในการดูแลสุขภาพให้แก่ประชาชน โดยมีเป้าหมายให้โรงพยาบาลศูนย์และโรงพยาบาลทั่วไป จัดคลินิกบริการแพทย์แผนไทยอย่างน้อย ๑ คลินิก เพื่อรักษาโรคทั่วไปและเฉพาะโรค เช่น อัมพฤกษ์ อัมพาต ไมเกรน ข้อเข่าเสื่อม และภูมิแพ้ เป็นต้น ซึ่งในอนาคตรัฐบาลจะส่งเสริมการวิจัยในด้านนี้ให้เพิ่มมากขึ้นและจะจัดตั้งกลุ่มงานการแพทย์แผนไทยในสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดต่อไป

- ส่วนระบบการป้องกันการระบาดของโรคอุบัติใหม่ นั้น ได้พัฒนาศักยภาพทั้งในส่วนของการเตรียมความพร้อม การเฝ้าระวัง ตรวจจับ และตอบโต้ จนมีมาตรฐานและเป็นที่ยอมรับของนานาชาติประเทศ ทั้งนี้ ก็เพื่อลดความเสี่ยงและผลกระทบต่อสุขภาพและชีวิตความเป็นอยู่ของพี่น้องประชาชน และสร้างความเชื่อมั่นในสายตาของคนต่างชาติที่มีผลอย่างมากต่อระบบเศรษฐกิจในภาคการท่องเที่ยวและบริการโดยรวมของประเทศ

- ความสำเร็จของการสาธารณสุขของประเทศไทยที่ได้รับเกียรติบัตรจากองค์การอนามัยโลกรับรองว่าประเทศไทยประสบความสำเร็จในการยุติการถ่ายทอดเชื้อเอชไอวีและซิฟิลิสจากแม่สู่ลูกตามเป้าหมาย คือ มีอัตราต่ำกว่าร้อยละ ๒ โดยประเทศไทยเป็นประเทศแรกของเอเชียและเป็นประเทศที่สองของโลก ในเดือนเมษายน ๒๕๕๙ ที่ผ่านมา ซึ่งรัฐบาลจะรักษามาตรฐานการทำงานมุ่งสู่การยุติปัญหาเอดส์ในกลุ่มเป้าหมายอื่น ๆ ต่อไปในอนาคต

- และคณะกรรมการวัคซีนแห่งชาติ ได้มีมติเห็นชอบให้นำวัคซีนป้องกันมะเร็งปากมดลูก (วัคซีนเอชพีวี) มาใช้เป็นแผนงานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคปี ๒๕๖๐ เพราะเป็นวัคซีนที่มีประสิทธิภาพและปลอดภัยสูง รวมทั้งคณะอนุกรรมการพัฒนาบัญชียาหลักแห่งชาติได้มีมติให้บรรจุวัคซีนเอชพีวีให้อยู่ในรายการบัญชียาหลักแห่งชาติเรียบร้อยแล้วพร้อมที่จะนำมาใช้ในแผนงานปี ๒๕๖๐

ส่วนผลการดำเนินงานตามนโยบายการพัฒนาระบบสวัสดิการและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม นั้น ตลอดช่วงระยะเวลา ๒ ปีที่ผ่านมา ประชาชนได้รับประโยชน์จากการดำเนินนโยบายเรื่องนี้หลายประการ ที่สำคัญ เช่น

- การพัฒนาที่อยู่อาศัยที่ได้มาตรฐานและมีความเหมาะสมสำหรับผู้มีรายได้น้อย จำนวนประมาณ ๒.๗ ล้านครัวเรือน ตามโครงการสำคัญในปี ๒๕๕๙ ได้แก่ โครงการฟื้นฟูเมืองชุมชนดินแดง การพัฒนาที่อยู่อาศัยชุมชนริมคลองลาดพร้าว แก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัย “ปทุมธานีโมเดล” และการจัดหาที่อยู่อาศัยให้กับชุมชนผู้ได้รับผลกระทบจากโครงการริมแม่น้ำเจ้าพระยา

- การสนับสนุนเงินอุดหนุนการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดในครัวเรือนยากจนให้ได้รับการเลี้ยงดูที่มีคุณภาพ รัฐบาลได้เพิ่มเงินอุดหนุนจากรายละ ๔๐๐ บาทต่อเดือน เป็น ๖๐๐ บาทต่อเดือน ครอบคลุมเด็กตั้งแต่ ๑ – ๓ ขวบ ซึ่งในปี ๒๕๕๘ มีผู้ลงทะเบียนขอรับเงินอุดหนุนแล้วจำนวนทั้งสิ้น ๑๓๖,๔๙๐ คน

- การพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ รัฐบาลได้ปรับเพิ่มสวัสดิการเบี้ยความพิการจากเดิมเดือนละ ๕๐๐ บาท เป็นเดือนละ ๘๐๐ บาทต่อคน ปัจจุบันมีผู้พิการได้รับประโยชน์แล้วจำนวน ๑,๓๘๔,๗๓๔ คน และได้ส่งเสริมให้เกิดการจ้างงานคนพิการในหน่วยงานของรัฐและสถานประกอบการต่าง ๆ รวมทั้งได้จัดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการและทุกคนในสังคม หรืออารยสถาปัตย์ โดยได้ขยายไปยังพื้นที่ชุมชนต้นแบบใน ๓๓ จังหวัดทั่วประเทศ

- การเตรียมความพร้อมรองรับสังคมผู้สูงอายุ รัฐบาลได้การบูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการเตรียมความพร้อมคนทุกวัยเพื่อเข้าสู่วัยสูงอายุอย่างมีคุณภาพ พัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุเพิ่มโอกาสในการทำงานและสร้างความมั่นคงด้านรายได้ สร้างความเข้มแข็งของชมรมคลังปัญญาผู้สูงอายุโดยการปรับปรุงทะเบียนคลังปัญญาผู้สูงอายุให้เป็นปัจจุบัน และส่งเสริมให้ผู้สูงอายุมีกิจกรรมทำประโยชน์เพื่อสังคม อย่างต่อเนื่อง

- สำหรับการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ นั้น ประเทศไทยได้รับการปรับระดับให้ดีขึ้นจากระดับ ๓ มาอยู่ในระดับ ๒ ที่ต้องจับตามอง อันมีผลสืบ

เนื่องมาจากการดำเนินนโยบายของรัฐบาลในการผลักดันจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการปิดจุดอ่อนทางกฎหมาย เร่งรัดการบังคับใช้กฎหมาย ให้การคุ้มครองช่วยเหลือตามหลักสิทธิมนุษยชน และป้องกันกลุ่มเสี่ยงในทุกรูปแบบอย่างเป็นระบบและจริงจัง

- **ส่วนผลการดำเนินงานในการคุ้มครองผู้บริโภค** ในช่วงระยะเวลา ๒ ปี รัฐบาลเน้นการปฏิบัติการเชิงรุกโดยการลงพื้นที่ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการแก้ไขปัญหาด้านคุณภาพของบ้าน อาคาร และการบริการ เพื่อคุ้มครองประชาชนที่จะได้รับผลกระทบด้านอสังหาริมทรัพย์ และคุ้มครองผู้บริโภคด้านการท่องเที่ยวเพื่อให้ประชาชนได้รับบริการจากโรงแรม ห้องพัก ร้านอาหาร กรู๊ปทัวร์ การโฆษณาขายตัวเครื่องบินและรถเช่าอย่างเป็นธรรมและปลอดภัย

- **รวมทั้งได้เพิ่มความสะดวกให้กับประชาชนในการแจ้งเรื่องและร้องทุกข์** โดยรัฐบาลได้จัดตั้งศูนย์ราชการสะดวก (Government Easy Contact Centre: GECC) และพัฒนา Application สำหรับการรับเรื่องร้องทุกข์บนอุปกรณ์ Mobile device ซึ่งจะทำให้ประชาชนในฐานะผู้บริโภคได้รับทราบข้อมูลข่าวสารประกอบการตัดสินใจที่ถูกต้อง ทันสมัย และสามารถร้องทุกข์ ขอคำปรึกษา หรือแจ้งเบาะแส ด้านการคุ้มครองผู้บริโภคได้อย่างรวดเร็วอีกด้วย

กล่าวสรุปส่งท้าย

จากผลงานด้านสังคมของรัฐบาลตามที่ได้กล่าวไปแล้วเป็นเพียงส่วนหนึ่งที่พอที่จะสรุปได้ในเวลาอันจำกัดนี้ สำหรับทิศทางการดำเนินงานในอนาคต รัฐบาลยังคงสานต่อนโยบายเพื่อยกระดับคุณภาพและเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงระบบบริการสุขภาพและการพัฒนาระบบสวัสดิการและลดความเหลื่อมล้ำในสังคมอย่างต่อเนื่องต่อไป ด้วยตระหนักดีว่ารากฐานสำคัญในการพัฒนาประเทศเพื่อมุ่งสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน นั้น หัวใจสำคัญ คือ การสร้างความเข้มแข็งจากภายใน ทั้งในส่วนตัวคนไทยเอง สถาบันครอบครัว และสังคมไทยโดยรวม ซึ่งจะส่งผลทำให้ประเทศไทยมีภูมิคุ้มกันที่ดี ด้วยพื้นฐานทางสังคมที่เข้มแข็ง และไม่เป็นการยากที่จะพัฒนาไปสู่การเสริมสร้างศักยภาพในการแข่งขันกับนานาอารยประเทศได้อย่างมั่นคง